

Nr 329.

Av herr **Ström, Torsten, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omläggning av skyddshemsverksamheten m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 219 till riksdagen angående omläggning av skyddsverksamheten i riket har Kungl. Maj:t på hemställan av chefen för socialdepartementet bland annat föreslagit riksdagen att godkänna de grunder för omorganisationen m. m., som statsrådet i överensstämmelse med särskilda sakkunnigas betänkande och förslag i propositionen angivit.

Enligt den föreslagna organisationen skulle med hänsyn till önskvärdheten av en differentiering av skyddshemmens elever inrättas särskilda hem, *skolhem* för elever i skolåldern, samt särskilda *yrkeshem* för äldre gossar, vilkas omhändertagande ägt rum före 18 årsåldern. Skolhemmen skulle till antalet bli 7 och yrkeshemmen 3, vart och ett med sitt särskilda, i förslaget angivna upptagningsområde. Som yrkeshem har föreslagits Västmanlands läns landstings skyddshem för gossar i Sundbo, Älvsborgs läns landstings skyddshem för gossar i Forsane och det av städerna Hälsingborg, Landskrona och Lund gemensamt ägda skolhemmet i Ljungaskog.

Bland de skyddshem, vilka efter den nya organisationens genomförande icke vidare skulle komma till användning för sitt nuvarande ändamål, märkes bland andra Margretelunds skyddshem i Skaraborgs län. Detta hem, som tillkommit genom en donation, hör till de äldsta skyddshemmen i landet och har alltsedan 1886 utan anmärkning och med goda resultat bedrivit sin verksamhet. Anstalten har plats för 40 elever och är synnerligen väl bebyggd. Den till anstalten hörande egendomen omfattar cirka 120 tunnland god och väl kultiverad åkerjord. Stiftelsens samtliga tillgångar uppgå för närvarande till ett sammanlagt värde av 564,000 kronor, varav cirka 250,000 kronor utgöres av obligationer och kontanta tillgångar. Uti donators Anna-Lisa Lidbecks testamente av den 22 november 1878 föreskrives, att »denna donation skall användas till bildandet av en fond för inrättandet av ett räddningshem för barn, som blivit för brott sakfälllda eller eljest visat sig vanartade och ej genom eget hem erhålla ändamålsenlig vård. — — — Varda dessa medel använda till annat ändamål än nu är bestämt, vad detta vara må, är gåvan förverkad och mina dåvarande arvingar äga att medlen utbekomma». Arvingar efter donator finnas ännu i livet.

Av det sagda torde framgå, att donationen med hänsyn till testamentsbestämmelserna i framtiden svårligen kan förvaltas i enlighet med donators intentioner, om anstalten såsom i Kungl. Maj:ts proposition föreslagits skulle utmönstras ur raden av sådana skyddshem, vilka enligt lagen om samhällets barnavård skola ha till uppgift att omhändertaga just dessa barn, för vilkas bästa donationen tillkommit. Ett bibehållande av skyddshemsverksamheten

vid Margretelund synes därför vara ett samhällsintresse, som torde kunna tillfredsställas jämväl sedan staten övertagit huvudmannskapet för skyddshemsverksamheten i full anslutning till de i propositionen särskilt angivna riktlinjerna.

Under åberopande av vad sålunda framhållits få vi i anslutning till vad i ärendet anförts av länsstyrelsen i Skaraborgs län, Skaraborgs läns landstings förvaltningsutskott och styrelsen för Margretelunds skyddshem hemställa, att riksdagen måtte besluta,

att de i Kungl. Maj:ts proposition nr 219 föreslagna yrkeshemmens antal ökas till fyra samt att förutom de föreslagna yrkeshemmen Margretelund bibehålles såsom sådant och att de för yrkeshemmen föreslagna upptagningsområdena regleras med hänsyn härtill.

Stockholm den 21 mars 1936.

Torsten Ström.

Ernst Svenson.

Fritiof Gustafson.

Helge Bäcklund.

Wiktor Egnell.

K. E. Johanson.
